

for a living planet

SAMMANFATTNING AV EN RAPPORT
FRÅN VÄRLDSNATURFONDEN WWF:

Styr rätt med biodrivmedel

Styr rätt med biodrivmedel

Biodrivmedel från Syd, som etanol från sockerrör i Brasilien, kan vara bra för klimatet och samtidigt ge jobb och pengar där de behövs. Och utan att skada naturen. Men marknaden kommer nu att växa oerhört fort, och det kan leda till nedhuggning av naturskogar, förstörda jordar och att folk tvingas flytta eller att det blir bränsle i stället för mat.

WWF ställer bestämda krav på certifierade bibränslen – krav utifrån vad naturen tål och rättvisan kräver.

Men det räcker inte. Ökad efterfrågan på förnybar energi leder ofta till att ny odlingsmark bryts i naturskog. Värdefull natur måste skyddas bättre genom avtal mellan EU och de länder EU importerar från. Ett större ansvar måste tas än i dag för att förhindra att EUs och Sveriges konsumtion ger ett ohållbart socialt och ekologiskt fotavtryck i Syd!

De rika länderna kan inte ersätta all bensin och diesel med etanol. Inte hälften heller. Däremot går det att halvera bränsleförbrukningen och mer – med snålare motorer, mindre motorer, mindre bilar och genom att bilarna går färre mil.

Biodrivmedel är en viktig men begränsad lösning både för oljeersättning och minskad klimatpåverkan.

Biobränslen: från ax till sprit

Biobränslen utgör redan i dag 10 procent av världens energitillförsel. Det största användningsområdet är ved för matlagning och uppvärmning i fattigare länder. Även i en del rika länder, som Sverige, används mycket biobränsle för processvärme i massaindustrin och för att producera el och fjärrvärme. I EU står biobränslen för knappt 5 procent av den totala tillförda energin på 76 EJ (exajoule).

Den framtida potentialen för biobränslen beror bland annat på hur mycket mark som beräknas vara tillgänglig. Det beror i sin tur på hur mycket befolkningen växer och på vår konsumtion av bland annat kött. Bedömningar om tillgänglig mark går starkt isär. Sådana uppskattningar kräver också en tillförlitlig metodik.

En hittills mycket liten del av biobränslena i dag är biodrivmedel, det vill säga bränslen för transporter, främst som alternativ till bensin och dieselolja. 2005 svarade drivmedel för bara 4 procent av biobränsleanvändningen i EU.

Allt talar dock för att biodrivmedel kommer att öka kraftigt, eftersom de kan:

- minska klimatutsläppen
- minska oljeberoendet
- ge fattiga bönder och länder extra inkomster och förbättrad handelsbalans
- bidra till landsbygdsutveckling och minskad inflyttning till stora städer.

Av dessa skäl vill allt fler länder öka sin användning av biodrivmedel, däribland EU, USA, Japan, Indien, Brasilien, Mexiko, Kanada och Kina. Flera enskilda EU-länder har mer långtgående mål än EU.

EUs mål är att förnybar energi ska utgöra 10 procent i transportsektorn år 2020. Det är 20–30 gånger mer än år 2005. USA har ett mer radikalt mål, att etanol ska stå för cirka 15 procent av drivmedlen till år 2017. Produktionen kan därför förväntas

tas öka mycket snabbt de närmaste åren. Mycket av den ökningen kommer att ske inom de rika länderna. Men det finns all anledning att tro att en stor del av den ökade produktionen kommer att ske i länder i Syd, både för inhemsk användning och för export till EU, USA och Japan.

Handeln med biobränslen är liten men växande och gäller framför allt förädlade produkter som pellets, etanol och palmolja. De biodrivmedel som finns i dag är:

- etanol som framställs av sockerrör, sockerbetor eller spannmål
- biodiesel som framställs av raps, palmolja, soja eller busken jatropha
- biogas som framställs av gödsel, växtrester eller dylikt men som inte är aktuellt för import från Syd.

Teknik håller på att utvecklas för andra generationens biodrivmedel, cellulosarika material med ved och halm som råvara. Fördelarna med denna utveckling är högre verkningsgrad, bredare råvarubas och valfrihet att tillverka många olika bränslen som metanol, etanol, syntetdiesel och biogas. Bedömningar för när dessa olika tekniker ger kommersiellt tillgängliga biodrivmedel varierar. Men förgasning under hög temperatur är den teknik som ligger närmast ett kommersiellt genombrott.

I framtiden finns en rad hot, både mot miljön, klimatet och människors möjlighet till ett drägligt liv. Illegal skogsavverkning ökar, odlingen hotar tropiska regnskogar, savann och annan värdefull natur, samtidigt som ursprungsfolk och bönder fördrivs.

Orangutang

Uppodlad regnskog

För oss här i norr kan det kännas avlägset att göra kopplingen mellan biodrivmedel och förstörd natur. Men steget från en prunkande tropiskskog till oljepalmsodling och fordon som går på biodiesel eller andra biobränslen med ursprung i Syd kan vara kort.

Svält? Stöld? Fördrivning? Förgiftning? Försaltning?

Det finns som nämnts många fördelar med biodrivmedel. Men i framtiden finns en rad hot, både mot miljön, klimatet och människors möjligheter till ett drägligt liv.

Några av hoten är:

- att odlingen tar mark från matproduktion och bidrar till ökade matpriser och hunger
- att illegala aktiviteter ökar som exempelvis illegal skogsavverkning
- att odlingen hotar tropiska regnskogar, savann och annan värdefull natur
- att ursprungsfolk och bönder fördrivs
- att skador uppkommer till följd av bekämpningsmedel och gifter
- att övergödning sker på grund av ökad användning av handelsgödsel
- att produktionen bidrar till en ohållbar vattenförbrukning, vilket bland annat kan leda till saltinträngning och förstörd mark
- att framställning av biodrivmedel sker med hjälp av fossil energi.

Väldiga arealer kan komma att användas för att odla grödor till biodrivmedel. Vilka konsekvenserna blir för klimatet, miljön och människorna beror på vilken mark som används, vilka grödor som odlas, vilka odlingsmetoder som används och hur lokalsamhällena berörs av produktionen.

Hur bra eller dåliga biodrivmedel är ur ett klimatperspektiv, det vill säga på att minska utsläppen av växthusgaser i förhållande till fossila drivmedel beror på:

- hur mycket (fossil) energi som går åt i de olika produktionsleden, särskilt för att framställa handelsgödsel men också i förädlingsledet
- i vilken mån odlingen orsakar växthusgasutsläpp från skogsavverkning och jordbearbetning.

Särskilt markförändringar kan ge mycket stor klimatpåverkan. Extrema fall som när regnskog avverkas på torvmarker och ersätts med produktion av palmolja för biodiesel, ger så stora utsläpp av växthusgaser att det dröjer flera hundra år innan klimatskulden har kunnat betalas tillbaka. Som kontrast ger etanol från gräs på övergiven jordbruksmark en positiv klimateffekt re-

dan inom 0–1 år. Även brasiliansk sockerörsetanol på rätt marker får bra resultat; den "betalar sig" på fem år.

Men även om biobränslen är bra för klimatet kan de vara mycket skadliga på andra sätt. En del av problemen är direkta, som när den artrika brasilianska savannen cerradon odlas upp. Storskalig odling av biobränslen (liksom annan storskalig odling) kan leda till att jordbrukare och ursprungsfolk som använder marken trängs undan. De får ofta ingen eller mycket begränsad kompensation. Dessa människor kan stå inför valet att flytta till fattigdom i städer eller att bryta ny mark, ofta illegalt, för odling eller boskapsskötsel. I sin tur ökar det risken för markomvandling i skogar och andra värdefulla ekosystem.

De indirekta problemen kan vara nog så allvarliga. Om mark som tidigare använts för spannmål eller bete i stället används för att producera sockerör så försvinner inte efterfrågan på kött och mjölk. Det troliga är i stället att samma mängd spannmål och kött kommer att produceras någon annanstans, kanske tusen mil bort och kanske genom att en skog avverkas eller en våtmark dikas ut.

Sockerör

Jäsning av sockerör

Väldiga arealer kan komma att användas för att odla grödor till biodrivmedel. Särskilt markförändringar kan ge mycket stor klimatpåverkan, bland annat när regnskog avverkas och ersätts med produktion av olika grödor för att producera biobränslen och biodiesel.

Lösningar 1: trovärdig certifiering

De direkta effekterna kan man komma åt genom trovärdiga hållbarhetskriterier och certifiering av biomassa. WWF och Världsbanken har gemensamt utformat riktlinjer för vad ett trovärdigt marknadsbaserat certifieringssystem för skog bör inrymma. Några viktiga principer är:

- Global tillgänglighet
- Möjlighet till ett meningsfullt och balanserat deltagande av intressenter
- Mätbara hållbarhetskriterier anpassade till lokala förutsättningar
- Oberoende och transparenta certifieringsbeslut med offentliga rapporter.

I dag finns ett antal trovärdiga certifieringssystem för livsmedel eller skogsprodukter som KRAV, Rättvisemärkt och skogsmärkningen FSC. Alla sådana system har ett antal kriterier för miljö och ofta också sociala kriterier. De system som WWF stödjer är medlemmar i ISEAL (International Social and Environmental Accreditation and Labelling Alliance). Medlemskapet säkrar bland annat öppenhet och likvärdigt deltagande av olika intressenter.

Men de här certifieringssystemen är i dag inte anpassade för biobränslen. De saknar krav på att produkten inte ska kräva mer energi än den ger och att den gör en tydlig klimatnytta jämfört med bensin eller diesel. Därför pågår på olika håll processer för att utveckla övergripande kriterier även för detta. Det är system som gör det möjligt att erkänna befintliga sådana inom ramen för biobränslen. Dessa betecknas ibland som meta-kriterier och meta-system.

Befintliga meta-kriterier/meta-system eller processer för att utveckla dessa kan delas in i politiskt styrda eller frivilliga system.

Exempel på politiska meta-processer är de som utvecklats i Storbritannien samt den pågående processen inom EU. I bägge dessa fall är hållbarhetskraven kopplade till de politiska målen om andelen biobränslen/-drivmedel, det vill säga endast de bränslen som uppfyller hållbarhetskraven ska kunna räknas in i de politiska procentmålen. Slutgiltiga EU-kriterier beräknas vara fastställda i slutet av 2008/början av 2009. WWF, anser att EUs förslag till kriterier är ett steg i rätt riktning, men det beräknas inte kunna garantera en håll-

Det är viktigt att investeringar i biobränslen inte hotar utan snarare stärker tillgången på livsmedel både lokalt och globalt! Att ha stöd från lokalbefolkningen för vilka biobränslen som produceras och på vilket sätt är avgörande för att nå framgång!

Att använda biologiska restprodukter, avfall och gödsel för att tillverka biogas är det absolut bästa sättet att få ett hållbart biobränsle. Dessutom får man ett utmärkt gödselmedel som biprodukt. Bilden är från WWFs Terai Arc biogasprojekt i Nepal.

bar produktion av biobränslen. Grundläggande sociala kriterier saknas bland annat.

Exempel på utvecklingen av meta-kriterier för frivillig certifiering finns inom ramen för det nordiska märkningssystemet Svanen samt den internationella processen som betecknas Roundtable on Sustainable Biofuel (RSB).

WWF har deltagit i RSB-processen och anser att de förslag till principer & kriterier som nu är ute på internationell remiss är vägledande för att kunna hantera de direkta utmaningarna med biobränslen.

Inom ramen för **Roundtable on Sustainable Biofuel** föreslås följande principer:

1. **Följa lagar och avtal** – Biomassa måste produceras i enlighet med nationella lagkrav och relevanta internationella avtal.
2. **Konsultation, planering och övervakning** – Det ska finnas en transparens och öppenhet när det gäller krav för etablering och uppföljning av produktion.
3. **Klimatpåverkan** – Biobränslen ska bidra till betydande minskningar av växthusgasutsläpp.
4. **Mänskliga rättigheter och arbetsrätt**
5. **Utveckling av landsbygd och lokalsamhällen** – Produktion av biomassa ska bidra till en social och ekonomisk utveckling för lokalsamhällen och ursprungsfolk.
6. **Livsmedelssäkerhet** – Produktion av biomassa får inte bidra till försämrade lokal försörjning av livsmedel.
7. **Biodiversitet** – Produktion av biomassa ska inte bidra till negativa effekter för ekosystem, den biologiska mångfalden och områden med höga bevarandevärden.
8. **Jordmån** – Produktion av biomassa ska i möjligaste mån bidra till en förbättrad jordmån och minska risken för att marker degraderas och förloras i kvalitet.
9. **Vatten** – Produktion av biomassa ska inte äventyra yt- och grundvattentillgång eller inskränka befintliga rättigheter när det gäller att använda vattenresurser.
10. **Luft** – Luftföroreningar från biobränslen ska vara så små som möjligt i alla produktionsled.
11. **Ekonomisk effektivitet** – Biobränslen ska produceras kostnadseffektivt med tekniker som leder till ökad produktivitet samt förbättrad social och miljömässig prestanda.
12. **Markrättigheter** – Produktion av biomassa får inte inskränka existerande markrättigheter.

Uthålligt jordbruk

Att bevara ett uthålligt, traditionellt jordbruk är viktigt, och kunskapen om olika växter förmedlas från far till son.

Biogasspis

Kassava

Risskal

Lösningar 2: Skydda skogar och betala!

Även om vi utvecklar ett trovärdigt certifieringssystem av biobränslen så kommer vi inte att kunna garantera en hållbar utveckling så länge som inte alla producenter och alla grödor – oavsett slutanvändningsområde – är certifierade. Efterfrågan på biobränslen ökar trycket att omvandla marker med höga bevarandevärden. Och detta tryck är mycket starkt redan nu. Detta innebär att certifiering måste kompletteras med andra verktyg.

Den mest skyddsvärda naturen måste identifieras och skyddas med objektiva, transparenta kriterier. Kriterierna för skogar och marker med höga bevarandevärden (HCV-konceptet, high conservation values), som utvecklats inom certifieringen av skogsprodukter är en föredömlig process. Det är också viktigt att lyfta fram det socioekonomiska värdet av att bevara ekosystemtjänster som tillgång till rent vatten. I dag styrs verksamheter i allt för stor grad av kortsiktig ekonomisk vinning. Det leder till att skogar omvandlas till intensivodling eller bete.

Ett sätt att förhindra omvandling av skyddsvärda skogar är att ge dem som är beroende av skogen betalt för att lämna marken ifred, så att intäkten blir ungefär densamma. Ett sådant skydd blir sannolikt dyrt och svårt att säkerställa. Ett alternativt sätt är att tillåta begränsat nyttjande som selektiva avverkningsmetoder i skog, vilket inte bara skulle bli billigare utan också skapar lokalt incitament till skydd.

Ett annat sätt att skydda natur är genom lagstiftning, t ex i form av nationalparker. I länder med svag administration och mycket korruption är det inte så enkelt. Att låta vakter skydda områden kan fungera för viss olaglig verksamhet, men bara om det är lokalt förankrat. Fattigdomsbekämpning är självfallet grundläggande för att motarbeta en okontrollerad och ohållbar expansion in i skyddsvärda områden.

En möjlighet är att EU tecknar avtal med länder som Brasilien, Kongo och Indonesien kombinerat med stöd som leder till utveckling och ökat stöd till institutioner för biotopskydd.

Det finns också en rad metoder för att minska exploateringsstrycket mot marken.

Biogas från rötat avfall används till gaspisar i bland annat Kina.

Kassava är en stärkelserik växt som är viktig för många människor i syd. Man kan tillverka etanol av kassava, men detta bör bara ske om tillverkningen inte konkurrerar om kassavan som livsmedel.

Risskal är exempel på en restprodukt som är ett utmärkt biobränsle.

Höjd produktivitet på redan uppodlad mark genom riktat stöd till jordbruket i form av utbildning, finansieringsstöd med mera. Detta bidrar till ökad självförsörjning i länder som nu är importberoende. Växtförädling och förlängd växtsäsong kan höja avkastningen, vilket till exempel visat sig för sockerrör i Brasilien.

Integrerad odling för livsmedel och energi. I Sydafrika har det visat sig att majs, kål och sötpotatis med framgång kan odlas tillsammans med sockerrör.

Mer effektivt nyttjande av biobränslen
Det mesta biobränslet i Syd används för matlagning och uppvärmning på ett ineffektivt och hälsovådligt sätt. Effektivare spisar och alternativa biobränslen, som olja från jatropha, kan spara mycket ved. Biprodukterna vid drivmedelsproduktion kan användas för att producera processånga och el, men det sker bara på vissa platser.

Användning av outnyttjad mark. Studier tyder på att det finns arealer som inte lämpar sig för livsmedelsgrödor men som skulle kunna användas för biobränsle. Det gäller framförallt buskmarker som kan användas för att odla gräs och snabbväxande trädslag. Men begreppet "outnyttjad mark" är problematiskt, eftersom det oftast finns människor som nyttjar marken utan att ha en juridisk klar rätt till det. Marken kan också ge viktiga ekosystemtjänster. Det behövs ett stort inventeringsarbete för att avgöra vilka marker som kan användas för biobränslen.

Ökad användning av biprodukter. Biobränslen behöver inte komma från speciella grödor. I Indien, Kina, Nepal och flera andra länder finns sedan länge mängder av små biogasanläggningar där organiskt avfall (bland annat toalettavfall) rötas. Restprodukten blir bra gödningsmedel och samtidigt löser man hygienproblem. Att använda biprodukter för alternativa områden som bagasse – en biprodukt från sockerrörsetanol – till djurfoder kan öka andelen tillgänglig mark.

Småskalig och diversifierad odling är mindre skadlig för naturen och ofta mer motståndskraftig mot snabba förändringar. Studier visar också på att familj jordbruk kan ge större samhällsekonomisk nytta än storskalig industriodling.

Däremot finns det en del utmaningar att lösa för att styra småskalig och diversifierad odling för en storskalig förädlingsindustri, till exempel etanolindustrin. Samexistens mellan småskaligt och storskaligt jordbruk kan främjas, till exempel genom att småbrukare levererar sockerrör och i stället får biprodukter från etanolindustrin som djurfoder.

Boskapskötsel kan på samma sätt integreras med sojaodling. Det finns många sådana initiativ, men det behövs fler.

Rekommendationer till Sverige och EU

1. Tydliga och ambitiösa miljö- och sociala krav på alla bränslen

Dessa krav ska gälla legalt ursprung (exempelvis ej illegal avverkning), markomvandling samt skötsel och skörd. EU bör kunna ställa dessa krav genom att åberopa en lång rad internationella överenskommelser om miljö och mänskliga rättigheter.

2. Expandera hållbarhetskriterier utanför EUs direktiv

Hållbarhetskriterierna i punkten ovan gäller biobränslen som ska räknas in i 10-procentmålet i det nära förestående EU-direktivet. Men alla biobränslen bör omfattas av hållbarhetskriterierna. Dessutom bör även krav ställas på fossila bränslen, som ju också medför risker för förstörelse av natur, för ursprungsfolks möjligheter att leva kvar osv. Att utveckla hållbarhetskrav är viktigt inte minst inom offentlig upphandling.

3. Stöd utvecklingen av trovärdiga internationella krav och kontrollsystem.

EU bör utveckla en tydlig position när det gäller synen på och stöd till trovärdiga internationella certifieringssystem.

4. Förhindra indirekta hot mot områden med höga bevarandevärden

Hållbarhetskriterier och certifiering kan endast hantera direkta hot. Sverige och EU måste ta ett bredare ansvar för sitt ekologiska fotavtryck och aktivt stödja befintliga trovärdiga ansatser för att identifiera och utveckla skydd av områden med höga bevarandevärden. Väsentliga bevarandevärden omfattar hotade arter, intakta landskap och ekosystem, ekosystemtjänster som klimatreglering, vattenförsörjning och erosionsskydd samt socioekonomiska och kulturella värden för lokalbefolkningar.

5. Premiera biobränslen utifrån minskade utsläpp av växthusgaser

Det måste finnas tydliga incitament för att använda de bästa biobränslena, dvs de som gör mest klimatnytta, däribland biogas och andra generationens drivmedel.

6. Utveckla transparenta system och rapportering av växthusgaser

Det krävs en internationell standard för att beräkna och jämföra växthusgasutsläppen under livscykeln för olika biobränslen under verkliga förhållanden.

Vindkraft i Gibraltar

EU och Sverige bör investera i energieffektivisering samt alternativ som vindkraft, solvärme, vågkraft och solceller, som inte konkurrerar med matproduktion.

7. Prioritera skydd av skogar i klimatförhandlingarna

Fortsatt avskogning är ett av de största hoten mot en långsiktig stabilisering av klimatet. Vid klimatkonventionens viktiga möte i Bali 2007 togs steg i rätt riktning, men det behövs ökad tydlighet och utveckling av konkreta verktyg samt pengar.

8. Utökad bistånd som förhindrar livsmedelsbrist och förskjutningseffekter

Biobränslen är i dag inte orsaken till livsmedelsbrist, men okontrollerad ökad biobränsleproduktion skapar risk för att förstärka både lokal och global livsmedelsbrist. Därför måste EU och Sverige satsa på bistånd som ökar produktiviteten i jordbruket och styra biobränsleproduktion till mark som inte konkurrerar med matproduktion.

Fattigdomsbekämpning är avgörande för att förhindra okontrollerad och ohållbar expansion i skyddsvärda områden. Demokratistärkande bistånd på både nationellt och lokalt plan ger också förutsättningar till mer hållbar utveckling i producentländerna.

9. Minska beroendet av importerade biobränslen och stöd utvecklingsländerna

Sverige och EU bör se import av biobränslen som en kortsiktig lösning. På 10–20 års sikt bör biobränslena i högre grad i stället användas för att ersätta fossila i de länder där de produceras.

EU och Sverige bör investera i energieffektivisering samt alternativ som vindkraft, solvärme, vågkraft och solceller, som inte konkurrerar med matproduktion. Behovet av drivmedel ska minska genom mer kollektivtrafik, utveckling av innovativa trafiklösningar, bränslesnålare fordon och ny fordonsteknik.

10. Initiera trovärdiga bilaterala och multilaterala avtal

Bilaterala avtal mellan EU och länder som exporterar biobränslen kan skapa föredömen för regelverk kring hållbara biobränslen. Sådana avtal ska ställa krav på social anständighet likaväl som skydd av natur och klimat och de ska också vara specifika i hur det ska gå till att till exempel förhindra illegal avverkning, och de ska föreskriva metoder som stärker demokratin.

FSC-märkt skogsråvara

Solfångare

Vågkraft

En fungerande marknad för biobränslen kommer att kräva ett eller flera certifierings- och spårbarhetssystem, till exempel FSC för skogsindustrin.

Forskning pågår för att använda restprodukten citrusskal för etanoltillverkning.

Rekommendationer till företag som köper biobränslen

1. Delta i utvecklandet av trovärdiga kriterier och certifieringssystem

En fungerande marknad för biobränslen kommer att kräva ett eller flera certifierings- och spårbarhetssystem. Energibolag, bränsleleverantörer och aktörer som är verksamma med handel och transport av bränslen bör aktivt stödja arbetet med trovärdiga certifieringssystem. Erfarenheter från skogsindustrin kan användas som utgångspunkt. Där har man i 15 år arbetat med frågan.

2. Tillämpa stegvisa åtaganden när det gäller ansvarsfulla inköp

Att säkerställa ansvarsfulla inköp över en natt är inte alltid möjligt. Men däremot bör företag utveckla policy, strategier och tydliga mål som kommuniceras till leverantörerna. Kraven skärps och följs upp enligt utvecklade mål.

3. Premiera certifierad biomassa

Köp så fort den finns även om den är dyrare.

Rekommendationer till företag som är engagerade i odling av biomassa

1. Strategi och kunskap om investeringsklimat

Utländska företag som går in i utvecklingsländer för att investera i odling av biobränslen bör ha en strategi för hur man ämnar bli en ansvarfull investerare i landet och få stöd av miljö- och sociala organisationer. Annars finns en stor risk för skandaler. Använd befintlig kunskap och erfarenhet av liknande tidigare investeringar.

2. Miljökonsekvensbeskrivning och dialog med intressenter

Alla nya storskaliga biobränsleprojekt bör föregås av konsekvensbeskrivningar som redovisar miljöeffekter och sociala effekter. Lokala intressenter ska komma in tidigt, för annars finns det risk för bakslag. Processer och dialog ska genomsyras av transparens och förtroendeskapande åtgärder.

3. Nyttja miljöstyrning och utveckla odlingars hållbarhet

Lantbruk och existerande plantager bör införa miljöstyrning som ett led att främja bättre brukningsmetoder. Här krävs utveckling av miljö- och sociala policies, strategier och mål. Lär av existerande kunskap, erfarenhet och misstag från liknande investeringar.

4. Certifiering av odling

Företag bör ha som mål att ansluta sina odlingar till trovärdiga certifieringssystem och bidra till att utveckla dessa. Även existerande system måste successivt förbättras.

Rekommendation till alla företag som investerar i biobränslen

1. Stöd initiativ för att skydda områden med höga bevarandevärden

Företag som köper eller investerar i produktionen av okontrollerad biomassa riskerar att direkt eller indirekt medverka till att höga bevarandevärden försvinner och att människor tar skada.

Köp av certifierad råvara kan begränsa de direkta negativa effekterna, men inte de indirekta. Företag bör därför stödja utvecklingen av fungerande skydd av dessa värden. Exempel på program kan handla om utbildning och träning av skogsvaktare, inventering av värdefulla områden, stödja hållbart lokalt nyttjande av naturresurser och utveckling av övervakningssystem.

Hela rapporten finns att ladda ned från wwf.se

Styr rätt med biodrivmedel

